

Innhold

Forord	11
Kapittel 1	
En bok om kollegaveiledning	13
<i>Line Wittek og Thomas de Lange</i>	
Introduksjon	13
Samarbeid	15
Mer om PeTS-prosjektet	16
Målsettinger	16
Fremgangsmåte	16
De to modellene	18
Kollegaveiledning med observasjon av undervisning	18
Problemrettet kollegaveiledning ved diskusjon av en utfordrende situasjon	19
De fire miljøene	20
Bokens videre innhold	21
Kapittel 2	
Kollegaveiledning i høyere utdanning: Hva sier internasjonal forskning?	27
<i>Rachelle Esterhazy, Thomas de Lange, Line Wittek og Sofie Bastiansen</i>	
Sammendrag	27
Introduksjon	27
Begrepsavklaring og definisjon	28
Vår avgrensning innen begrepsmangfoldet	30
Metode	31
Resultater	32
Kontekstuell forankring av kollegaveiledning	33
Institusjonelle faktorer som skaper og hindrer kollegaveiledning	33
Kollegaveiledning innenfor eller på tvers av fagområder	34
Regler og strukturer i kollegaveiledning	35
Relasjonelle samarbeidsvilkår i kollegaveiledning	36

Praksisfellesskap blant lærerne	36
Tillit mellom deltagerne	36
Troverdighet og gjensidig respekt	37
Individuelle deltageres bakgrunn i kollegaveiledning	38
Tidligere pedagogiske erfaringer og opplæring	38
Oppfatninger om undervisning og læring	38
Drøfting	39
Implikasjoner av litteraturstudien	40
Konklusjon	42

Kapittel 3

Feedback mellom kolleger – et teoretisk perspektiv	48
---	-----------

Line Wittek

Sammendrag	48
Introduksjon	48
Om hva som etablerer feedbackdialoger	50
Feedback som interaksjon	50
Om å stole på det som sies	54
Om læringspotensialet ved feedbackdialoger	57
Felles forståelse av kollegaveiledningens hensikter og handlinger	58
Feedback i kollegiale relasjoner som kontekstuell og relasjonell handling	59
Avsluttende kommentar	62

Kapittel 4

Kollegaveiledning: samspill eller motspill med institusjonelle praksiser?	64
--	-----------

*Hege Hermansen, Marianne Bjelland Kartzow, Alf Rasmussen
og Kirsten Hofgaard Lycke*

Sammendrag	64
Kollegaveiledning i kontekst: utviklingsprosesser i et komplekst landskap	64
Kollegaveiledning i møte med institusjonelle praksiser: teoretiske perspektiver	66
Empirisk kontekst og analytiske tilnærminger	68
Hvordan kommer institusjonelle praksiser til uttrykk i intervensjonen? Empiriske analyser	70
Samspill og motspill i planlegging av intervensjonen: oppstartsmøtet	70
Institusjonelle praksiser som endringsobjekt	71
Institusjonelle praksiser som premissleverandør for utviklingsarbeid ..	73
Institusjonelle praksiser i tilbakeblikket på intervensjonen	74
Innovasjonsarbeid og institusjonelle praksiser: samspill og motspill	76

Pedagogiske praksiser	77
Organisatoriske praksiser	77
Epistemiske praksiser	78
Politiske praksiser	78
Avsluttende kommentarer	79

Kapittel 5

Hva skjer i dialogene? Om samtaledynamikker i kollegaveiledning og potensial for læring 81 |

Line Wittek, Marianne Bjelland Kartzow og Hege Hermansen

Sammendrag	81
Introduksjon	82
Utfordringer ved profesjonsutdanningen i teologi	82
Kollegaveiledningsprosessen og analytiske tilnærminger	83
Dialogisk samspill som premissleverandør for kollegaveiledning	84
Metodisk tilnærming	85
Innholdet i samtalen	86
To veiledningsforløp	87
Case 1 Veiledningsforløpet til Tom	87
Førveiledning	87
Etterveiledning	89
Case 2 Veiledningsforløpet til Sondre	91
Førveiledning	91
Etterveiledning	93
Drøfting	96
Interaksjonsformer og potensial for læring	96
Hva kan vi lære av dette?	98

Kapittel 6

Kollegaveiledning for PBL-veiledere i farmasi 103 |

Hege Christensen, Crina Damsa og Lise Toft Henriksen

Sammendrag	103
Innledning	103
PBL-metoden og rollen som PBL-veileder	105
Gruppedynamikk og anvendelse av PBL-metoden	107
Dialog og kunnskapsverktøy i utvikling av veiledningskompetanse ...	108
Kollegaveiledningsprosjektet ved farmasi – to delprosjekter	109
Kunnskapsverktøy brukt i PBL-gruppemøter og delprosjekter	109
Utsagnsskjema om samarbeid	110
Datasett, metodisk tilnærming og analyse	111
Analyse av dataene	111

Funn: dialog og erfaringsdeling i PBL-seminarer og kollegaveiledning	112
Kunnskapsverktøy i PBL-veiledernes dialog	113
Verktøy for å <i>identifisere utfordringer</i> innen PBL-veiledning	114
Dialog og artefakter som verktøy for å <i>videreutvikle</i> PBL-veiledning	116
Refleksjon og anbefalinger til PBL-veiledningspraksis	118
Dialog og artefakter som strategi i utvikling av veiledningskompetanse ...	118
Artefakter som verktøy i håndtering av gruppedynamikk i PBL	119
Sluttkommentar og anbefalinger til PBL-veiledning	121

Kapittel 7

Utvikling av veilederkompetanse innen forskning i kliniske profesjoner: strukturert kollegaveiledning som kollegial støtte i en forskerskolekontekst	124
<i>Marit Kirkevold og Thomas de Lange</i>	
Sammendrag	124
Introduksjon	125
Kontekstbeskrivelse	126
Perspektiver på vitenskapelig veiledning	128
Utvikling av en modell for kollegaveiledning i forskerskolen	130
Materiale og metode	132
Resultater	133
Typer problemstillinger i ph.d.-veiledning som tas opp i problemrettet kollegaveiledning	133
Opplevd relevans og mangler ved den problemrettede veiledningen ..	134
Diskusjon og konklusjoner	138

Kapittel 8

Kollegaveiledning i en lærende organisasjon	143
<i>Arnt Maasø og Hanne Gram Simonsen</i>	
Sammendrag	143
Innledning	143
Bakgrunn og tidligere forskning	144
Materiale	146
Hvilke typer strukturelle problemer ble avdekket?	146
Tildelingspraksis	148
Kommunikasjonsbarrierer mellom grupper av ansatte	149
Nyansatte fra andre akademiske kulturer	150
Metoden sett i forhold til kurset som helhet	151
Endringer av praksis individuelt og i organisasjonen	153
Diskusjon	154
Konklusjon	157

Kapittel 9

«Problemrettet veiledning i gruppe» som verktøy til utvikling av veilederrollen	160
<i>Line Wittek og Sofie Bastiansen</i>	
Sammendrag	160
Introduksjon	160
Om konteksten og modellen for kollegaveiledning	161
Vårt teoretiske blikk	164
Metode	166
To eksempler	167
Eksempel 1	167
Analytiske kommentarer – eksempel 1	170
Eksempel 2	171
Analytiske kommentarer – eksempel 2	175
Drøfting og konklusjoner	176
Hva kan vi lære av dette?	178

Kapittel 10

Tillit – en ‘bærebjelke’ i kollegial veiledning?	181
<i>Thomas de Lange og Line Wittek</i>	
Sammendrag	181
Introduksjon	181
Hvorfor snakke om tillit i kollegaveiledning?	182
Teoretiske perspektiver på tillit	183
Tillit i kollegiale relasjoner	185
Analyse av tillit i kollegaveiledning: tre eksempler	187
Eksempel 1: Tillit i kollegaveiledning med observasjon (kap. 5)	187
Eksempel 2: Den kumulative samtalen (kap. 9)	192
Eksempel 3: Den negative samtalen	195
Hvorfor så ulike vilkår for tillitsbygging?	197
Diskusjon og konklusjoner	198

Kapittel 11

Erfaringer fra PeTS-prosjektet: Hva har vi lært, og hvordan går vi videre?	204
<i>Thomas de Lange og Line Wittek</i>	
Innledning	204
Erfaringer fra PeTS-prosjektets ulike deler – noen hovedtrekk	204
Kollegaveiledning – praksis og prinsipper	206
Veien videre	209

Kapittel 12**Kollegialitet som utveklende kraft i høgre utbildning** 211*Katarina Mårtensson*

Undervisningens privata karakter 211

Kollegaveiledning og kollegialitet 212

Undervisningskulturer og kollegialitet 214

Vagar framåt og fortsatt forskning 217

Kapittel 13**På vei mot en ny kollegialitet?** 220*Bjørn Stensaker*

Innledning 220

Kollegaveiledning, kollegialitet og innramming av systematiske

utviklingsprosesser 221

Behov for en bevisstgjøring av «det kollegiale» 221

Behov for å dekontekstualisere metodikken 222

Behov for å utvide anvendelsesområdet 223

Avsluttende refleksjoner 224

Forfatteromtale 226**Stikkordregister** 230